

KUN MUISTISAIRAS IHMINEN KATOAA

1. Aloita omatoiminen etsintä tutuista paikoista, tuttujen ihmisten luota, tuttujen reittien varrelta. Käy läpi sukulaiset, tuttavat, naapurit sekä vanhat koti- ja kesämökkiosoitteet. Muistisairaskin ihminen saattaa liikkua lyhyessä ajassa pitkiä matkoja. Toisaalta hän voi löytyä yllättävän läheltä katoamispaikkaa. Mieti, mitä kulkuvälineitä hänen on ollut mahdollista käyttää ja onko hänen mahdollista hankkia matkalippua (lompakko); tämä helpottaa mahdollisen reitin pohtimista ja siten etsintää.

- Soita kadonneen henkilön matkapuhelimeen, jos hänellä on sellainen
- Huolehdi matkapuhelin mukaan jokaiselle etsijälle
- Jonkun on syytä jäädä katoamispaikalle (koti tai muu paikka), kadonneen paluun varalta

Käytä alkuetsintöihin korkeintaan 15 min.

2. Tee kadonneesta hätäilmoitus numeroon 112. Kerro, että kadonneella on muistisairaus ja anna hänen henkilötietonsa: nimi, ikä, osoite ja puhelinnumero. Varaudu seuraaviin kysymyksiin:

Milloin katoaminen on tapahtunut ja havaittu?

Mistä henkilö on kadonnut?

Missä ja milloin hänet on nähty viimeksi?

Kadonneen tuntomerkit:

- pituus, paino, ruumiinrakenne
- hiusten väri, pituus, muoto ja mahdollinen kaljuuntuminen
- silmien väri, silmälasit
- erityistuntomerkit kuten proteesit, kuulolaitteet, raajan puuttuminen tai muu invaliditeetti, tatuoinnit, ontuminen tai muu liikkumisen erityispiirre
- vaatetus: vaatteiden malli, merkki, väri, repeytymät, paikkaukset, jalkineet sekä mahdolliset reput, kassit tai salkut

- mahdollinen kulkuväline
 - polkupyörän merkki, väri ja malli
 - mopon tai moottoripyörän merkki, väri, malli ja rekisteritunnus
 - auton merkki, väri, malli, rekisteritunnus sekä vuosimalli, tyyppi ja erityistuntemerkit
 - veneen malli, rekisteritunnus ja mahdolliset erityistuntemerkit

Kerro, vältteleekö kadonnut kontaktia muihin ihmisiin.

Kerro, onko henkilö kadonnut aikaisemmin ja mistä hänet silloin löydettiin.

Kerro jo etsityt alueet ja paikat.

3. Mikäli kadonnut löytyy, hätänumeroon 112 tulee tehdä uusi ilmoitus. Mikäli henkilö jää välittömistä etsintätoimista huolimatta edelleen kadoksiin, tulee tehdä **virallinen katoamisilmoitus** paikalliselle poliisilaitokselle.

Katoamisen varalle

- Säilytä muistisairaasta henkilöstä mahdollisimman tuoretta kuvaa paikassa, josta se löytyy helposti ja nopeasti.
- Pidä henkilön takkien ja housujen taskuissa lappuja, joista löytyy sekä hänen omat yhteystietonsa että tarvittaessa yhteyshenkilön tiedot. Käyntikorttien teettäminen on nykyään edullista ja ne ovat tyylikkäitä.
- Voit digikuvata vaatevarastoa ja kulkuvälineitä, mikäli se tuntuu hyödylliseltä, mutta vain niin, ettei kuvaaminen survo henkilön itsetuntoa.

Teknologiaa turvallisuuden sekä turvallisuudentunteen lisäämiseen

- Helposti eksyvän henkilön löytymistä helpottaa rannekellon näköinen laite, joka lähettää tekstiviestin ennalta määriteltyyn numeroon, mikäli henkilö poistuu yksilöllisesti määritellyn alueen ulkopuolelle. Rannekkeen sijaintia voi seurata netissä näkyvällä kartalla. Rannekkeessa voi olla puheyhteys.
- Siirrettävä, ohut ovimatto (lattiatunnistin) asetetaan kynnyksmaton alle. Se toimii verkkovirralla ja GSM-liittymällä. Ovimattoon on määriteltävissä kolme erilaista hälytysmahdollisuutta: se hälyttää heti, kun henkilö astuu oven eteen asetetulle lattiatunnistimelle, tai kun hän astuu tunnistimelle ja aukaisee oven. Älykkäin hälytystoiminto hälyttää vasta säädetyn viiveen jälkeen, jos henkilö ei ole palannut sisään.
- Vaatteisiin, esineisiin (lemmikin pantaan), avaimenperään, laukkuun tms. kiinnitettävä paikannuslaite on pieni ja kevyt mukana kuljetettava. Sen liikkeitä voi seurata nettikartalla älypuhelimella tai täppärillä.

Hakusanoja: Ikäteknologiakeskus, KÄKÄTE, ikäteknologia, paikannin, paikannuslaite, ovivahti, turvapalvelu, apuvälinepalvelu, henkilöpaikannin, avunpyyntöpainike, hälytinmatto, hyvinvointiranneke

Netistä ladattava opas: Teknologia avuksi henkilöiden ja esineiden paikantamisessa. Forsberg, Kristina. KÄKÄTE-oppaita 3/2012. KÄKÄTE-projekti. Opas antaa vihjeitä myös siitä, mitä asioita on hyvä huomioida laitteita hankittaessa.